

לעבודה ולנביחה

כלב שיודע לאבחן סרטן מוכיח לנו שוב את מה שידענו - בני אדם הם לא גליק כזה גדול ✪ ויש שלב בחיים שבו כל מה שמייחלים לו הוא יקיצה קצרה, מדויקת וצלולה

אלו אני, כהרגלי, שוב עוסק בזוטות זעירות בעובי של דף A4, אבל מה הם החיים אם לא אוסף של רגעים קטנים ולא חשובים.

לכל אחד מאיתנו יש במהלך היממה רגע קסום ומיוחד, רגע שהוא קצה, צלול, מדויק, רגע שיש לו השפעה דרמטית על המשך היום שלנו, שאחריו שום דבר כבר לא ייראה אותו הרבר – וזהו רגע היקיצה. הרגע שבו אתה עובר מעולם החלומות אל קרקע או אל מורן המציאות, ואצל כל אחד ואחד מאיתנו מדובר במציאות אחרת. השנייה הזו יכולה להיות מתוקה ונהדרת או סיוט נוראי, תלוי מאיזה חלום התעוררת ולאיוז מציאות אתה נכנס. יכולת, למשל, לחלום שאתה לברון ג'יימס, שהרגע קלעת שלשת ניצחון ואצטדיון של 100 אלף איש מריע לך; ואז לגלות שבעצם התעוררת למציאות שבה הקהל המריע הוא בכלל רעש רתיחה של קומקום שהעמיד שכנך לתא הנידונים למוות בכלא סינג סינג.

לעומת זאת, אתה יכול לחלום שאתה סבל קשה יום במכרה נחושת באפריקה, שמתאמץ להרים סלע ענק, וכשאתה מתעורר אתה מגלה שהסלע הוא בעצם אנג'לינה ג'ולי ששמחה להיות לצייד דך במיטה, או שאתה טייקון עם 100 מיליארד דולר. אנשים שגילם מתקדם מעידים שבכל יקיי צת בוקר בדיוק מוגן, הם נפעמים מהיריעה שהם עדיין בחיים אף שבחלום הם היו עדיין ילדים בגן ששיחקו בארגז חול וזרקו קוביות על הגננת.

אני בטוח שהיקיצה של מי שקם בבוקר ויודע שהוא צריך עכשיו לצאת מהמיטה החמה, להתלבש וללכת לעבודה שונה מהיקיצה שלו כשהוא מתעורר משנ"צ על ערסל בנופש במלדיי ביים, והדילמה הראשונה שהוא יצטרך להתמודד איתה היא אם לאכול אננס או קוקוס או לוותר לטובת סיבוב על גלשן.

יקיצה של ילד שמתעורר בבוקר עם כוס שוקו במיטה לא דומה ליקיצה של אותו ילד כשהוא מתעורר במחנה צופים ביער בכרמל לקול רמקו לים צרחניים שמכריזים על השכמה, ומגלה שכל הפרצוף שלו מרוח במשחת שיניים. תחשבו איך נראה רגע היקיצה של הרמטכ"ל, שהצליח לגנוב כמה שעות שינה, ובשנייה שהוא מתעורר נופלת עליו כמדי יום האחריות לביטחונם של 10 מיליון אזרחים ולשלומם של אלפי חיילים – ואיך נראית היקיצה שלו יום אחרי השחרור.

היקיצה המפחידה ביותר היא בשנייה הזו שאתה מתעורר כשאתה בכלל נוהג ונרדמת מרוב עייפות, או כשאתה מתעורר בפאניקה שאולי התינוק שלך צריך אותך – אף שהוא כבר בן 16 ויותר גבוה ממך. גם אחרי היקיצה יש מי שקופץ כמו מלוע

של תותח ומתחיל להיות פעיל וספורטיבי ומוכן לרוץ מרתון, לעומת אלה שלוקחים את זה לאט, מנסים למתוח מעט את רגע היקיצה ולהילחם בעצמם ובצורך להיפרד מהשמיכה. המתוחכמים יותר, שכבר מכירים את עצמם, מתכננים את ההשכמה בכמה שלבים, כשהם מורים לטלפון הנייד שלהם להעיר אותם שלוש פעמים בהפרשים של עשר דקות, וכך נהנים, לכאורה, מעוד כמה דקות של שינה ומשתי יקיצות נוספות, רק כדי לגלות שבאורח פלא, התוספת של 12 דקות נמנום לא הפכה את ההשכמה שלהם לקלה יותר.

שינה מתוקה. ✪

yairn@israelhayom.co.il

ירחק היום וכלבים ישחררו אותנו מעוד מלאכות, כמו קניות בסופר, כולל יכולת לזהות באמצעות רחוק אם האבטיח בשל; יחליפו לנו סדינים שמתחילים להריח לא טוב; וימיינו עבר רנו עובדים בראיונות עבודה תוך שהם מזהים מי חרוץ ולמי יש ארומה של בטלן. כלבים ילוו אותנו מטעם מתווכי נדל"ן לראות דירות בכל מיני פרויקטים חדשים, ויסבירו בנביחות למה זו דירה פצצה ששווה לקפוץ עליה תוך כדי ליקוקים; ובבליינדייטיים יזהירו אותנו בנביחות אם לדייט החדש יש ריח של נוכל, סוטה או גבר נשוי.

זה אולי יישמע לכם כמו פרק מסדרת מדע בדיוני, אבל בדיוק בימים שמיזמי בינה מלאכותית תופסים כותרות ומאיימים לקחת לנו את העבודה, חברה ישראלית פיתחה טכנולוגיה לזיהוי גידולים סרטניים אצל בני אדם באמצעות כלבים. מתברר שהגידולים הסרטניים, לא עלינו, מפרישים לדם ולמערכת הנשימה, כבר בשלב מוקדם של המחלה, מולי-קולות שנושאות תרכובות אורגניות נדיפות, שכלבים יודעים לזהות גם בלי תואר ברפואה.

הנברקים נושפים לתוך מסיכת פנים במשך חמש דקות בבית או במרפאה, ושולחים את המסיכה למעבדה, שם נמצאים כלבים שאומנו לכך במיוחד, שאחרי רחרוח קצר מספקים דיאגנוזה אם יש לך סרטן או שאתה סתם היפוכונדר. הסימן לזה שאתה חיובי לסרטן הוא שהכלב מתיישב, כנראה גם הוא מבין שזו בשורה שלא כדאי לשמוע בעמידה (שזו סיבה טובה לשקול להפסיק להגיד לכלבים "ארצה" כל הזמן). אין גבול ליצירתיות, הראש היהודי והלבר דורי ממצאים לנו פטנטים, ואני חשבת שהסטא רט"אפ שרתם קפיצות פרעושים ליצירת אנרגיה הוא שיא הדמיון.

הכלב, לפחות כשהוא לא רוטוויילר רעב ועצבני, הוא ידידו הטוב ביותר של האדם – בלי להעליב חתולים ופרגיות. כלבים עוזרים לנו כבר שנים רבות בשמירה, נחיית עיוורים, מציאת חומרי נפץ וחבלה, רחרוח מזוודות למציאת סמים בשדות תעופה, נט" רול פושעים, ניחום רווקים ועוד. לא זכור לי שאי פעם שאלו את הכלבים אם הם בכלל מעוניינים בשיתופי הפעולה האלו, לא בטוח שאצלם קיים המשפט "האדם הוא ידידו הטוב ביותר של הכלב", ואני מניח שאם זה היה תלוי בהם, הם היו מסתפי קים בלהיות פרויטים שמקבלים מאיתנו בונזו ולא תורמים כלום חוץ מהשארית שערות על הספה. אם כי מבחינה תרמיתית, מדובר בשדרוג נוסף במעמד דם – מעכשיו הם לא סתם שומרים וגששים, אלא עוזרי מחקר ואנשי רפואה של ממש, שלא נופלים בחשיבותם מסייעת בכירה לרופא שיניים.

מי שעשויים להיפגע הם דווקא הרופאים, שאחרי לימודים של שבע שנים ועוד התמחות באונקולוגיה, מגלים שבנושא של איתור סרטן יש מעליהם סמכות רפואית מהולך על ארבע. פתאום הם יצטרכו לה תווכח על הדיאגנוזה עם פורל, ולקבל חוות דעת, או נביחת דעת שנייה, מדוקטור שנאוצר.

לא מדובר בכלב מגזע צ'יוואווה או פומרניאן ועיר שאתם מפנקים בבית בזמן שהוא עסוק בלה שתין לכם על הספה תוך שהוא לבוש באפורה ייעודית של פראדה, אלא בכלבים מעט יותר חסרי ניים ומחונכים.

עם זאת, אני מתקשה להתנתק מהמראות של הכלבים שבי טיול הבוקר מרחרחים כל שתינה מזדמנת ותוחבים את אפם לדגימה שהשאיר חבר לעבודה על המדרכה; או מהמחזה הלא מלבב של פלוטו, כלב שהיה לנו לפני שנים, שהיה עורך לעצמו מקלחת עצמית במפשעה בעזרת הלשון, ומהמחשבה שבהמשך היום ובלי לעשות מקלחת, אחר מהם ממשיך לדיי ג'וב שלו כמומחה למדעי הסרטן.

נכון שתוכנת הבינה המלאכותית GPT כבר הצליחה לעבור את הבחינות של לשכת עורכי הדין ואת הבחינות לתואר ברפואה, אבל ייתכן שמי שיחליפו אותנו במקצועות העתיד הם דווקא כלבים שמתבססים על בינה פרוותית. לא

איור עובדיה בנישו

כשכלבים יוכיחו את יעילותם וגם יקבלו שכר, ויוכלו סוף-סוף לתרום לכלכלת המשפחה ולצאת לעבוד, אנחנו נשב לנו בכיף במלונה וניהנה מהחיים. צריך רק לפתור להם דילמות מוסריות ורחפים טבעיים, כדי, למשל, שהכלב ששלחת להוציא כסף לא יאבד פוקוס בדרך ויבחר לדרוף אחרי חתול שמביא לו את השיגעון, וכל השטרות מהכספו מט או דגימת השתן שהוא היה אמור למסור בשבילך לקופת חולים, יתפזרו ברחוב.

היקיצה

אני מבקש מראש את סליחתכם על כך שבימים טרופים